

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

Вінницький національний технічний університет;

Анотація

У цій статті розглядаються особливості аналізу основних засобів підприємства.

Ключові слова: підприємство, основні засоби, прибуток, фінансовий стан, виробництво, товари і послуги.

Abstract

This article discusses the features of the analysis of fixed assets of the enterprise.

Keywords: enterprise, fixed assets, profit, financial condition, production, goods and services.

Вступ

Підвищення ефективності використання основних засобів підприємства є одним з головних питань у період переходу до ринкових відносин. Фінансовий стан підприємства та конкурентоспроможність його продукції на ринку залежать від вирішення цієї проблеми.

Великий внесок у розроблення теоретичних основ і методологічних підходів до вирішення цих питань зробили провідні вітчизняні вчені-економісти: Ю.К. Ображей, О.В. Щирська, С.В. Онишко, Н.Д. Баб'як, С.Ф. Голов, Ф.Ф. Бутинець, П.М. Герасим, В.С. Семйон та ін.; зарубіжні дослідники: В.Ф. Палій, Я.В. Соколов, Е.С. Хендріксен, М.Ф. Ван Бреда.

Метою даної роботи є дослідження методичних підходів аналізу основних засобів підприємства.

Результати дослідження

Основні засоби - це засоби праці, що беруть багаторазову участь у виробничому процесі та зберігають при цьому свою натуральну форму. Вони призначені для того, щоб задовольнити потреби основної діяльності підприємства та мають термін використання більше одного календарного року, а також предмети вартістю за одиницю понад 500 гривень (за ціною придбання). В процесі виробництва основні засоби зношуються, їх вартість зменшується та переноситься на собівартість за допомогою амортизації [1].

Основні засоби підприємства поділяються на виробничі основні засоби та невиробничі основні засоби.

До виробничих основних засобів належать: будови, споруди, передавальні пристрої, машини і устаткування, робочі машини і обладнання, вимірювальні й регулюючі прилади, лабораторне устаткування, обчислювальна техніка, інші машини і обладнання, транспортні засоби, інструмент, виробничий інвентар і приладдя, господарський інвентар, робочі і продуктивні тварини, багаторічні насадження, меліорація земель і водойми та інші основні засоби.

Невиробничі основні засоби безпосередньо не беруть участі у процесі виробництва. До них належать: будови і споруди житлово-комунального та культурно-побутового призначення, транспортні засоби, обладнання, інструменти та інші основні засоби невиробничого призначення для обслуговування житлових, комунальних та культурно-побутових потреб населення[2].

Об'єкт приймається в якості основних засобів (відповідно до постанови Національного банку України «Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України»), якщо одночасно виконуються наступні умови (критерії віднесення майна до основних засобів) [3]:

- об'єкт призначений для користування у виробництві продукції, при виконанні робіт чи наданні послуг, для управлінських потреб підприємства або для надання підприємством за плату в тимчасове володіння і користування чи у тимчасове користування;

- об'єкт призначений для використання протягом тривалого часу, тобто терміну, тривалістю понад одного календарного року, або звичайного операційного циклу, якщо він перевищує один календарний рік;

- підприємство не передбачає наступний перепродаж даного об'єкта;
- об'єкт спроможний приносити підприємству економічні вигоди (дохід) у майбутньому.

Основні засоби можна згрупувати за джерелами отримання і за функціями, які вони реалізують у процесі виробництва товарів та послуг. За джерелами одержання основні засоби поділяють на власні (ящо, зі свого боку, можуть бути придбаними чи виробленими), одержані в лізинг чи орендовані. За функціями, що виконують під час процесу виробництва, основні засоби можна класифікувати таким чином[4]:

- основні засоби, що безпосередньо беруть участь у виготовленні продукції (чи ті, що виготовляють продукцію), до них відносять робочі машини і устаткування, виробничий і господарський інвентар, тому що вони безпосередньо залучені у виготовлення продукції;

- основні засоби, що допомагають при виготовленні продукції, до них можна віднести вимірювальні і регулюючі прилади, обчислювальну техніку і лабораторне устаткування, тому що вони не виготовляють продукції, однак допомагають у додержанні усіх потрібних вимог щодо виготовлення якісних продуктів;

- основні засоби, що сприяють виробничому процесу, іншими словами ті, що не беруть безпосередньої участі та не допомагають при виробництві, а тільки формують всі необхідні умови для нього, поміж них можна виділити будівлі, споруди, транспортні засоби.

Висновки

У процесі аналізу ефективності використання основних засобів потрібно вивчити обсяг основних засобів, темпи їх зростання за відповідні періоди, співвідношення окремих груп у загальній вартості фондів (їх структуру), визначити активну частину фондів, причини зміни їх обсягів та структури, шляхи покращення структури. Потрібно враховувати, що різні види основних засобів беруть різну участь у процесі господарської діяльності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Івасенко, А.Г. Фінанси організацій (підприємств): навчальний посібник/А.Г. Івасенко, Я.І. Ніконова.- М.: КНОРУС, 2010. - 208 с.
2. Державний класифікатор України "Класифікація основних фондів": затв. Наказом державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації №507 від 19.08. 97р. //Главбух. -1998. -№10. -С. 18-23. - Режим доступу:
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України [Електронний ресурс]: від 16.07.99 № 966-XIV зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/?nreg=996-14>
4. Деева Н. М. Фінансовий аналіз. навчальний посібник./ Деева Н. М. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 328 с.

Вікторія Ігорівна Литвинюк — студентка групи МФК-19б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: viktorija.igorivna1930@gmail.com

Науковий керівник: Ірина Юрійівна Єпіфанова — доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Lytvyniuk Viktoria I. - MFK student group - 19b, Faculty of Management and Information Security Vinnytsia National Technical University. Vinnitsa.

Yepifanova Iryna Y. — Doctor of Economics, Associate Professor, Professor of Finance and Innovation Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.